

SUOMEN ELINTARVIKE-
VIENTIYHDISTYS RY
FINNISH FOOD
EXPORT ASSOCIATION

SUOMEN ELINTARVIKEVIENTIYHDISTYS RY:N LAUSUNTO

Valtiovarainvaliokunta/maatalousjaosto TAE PI. 30

Ruokaketjun kehittäminen ja elintarvikkeiden viennin edistäminen ja rahoituksen käyttö

Suomen elintarvikevienti yhdistys SUVI ry kiittää mahdollisuudesta lausua valtion talousarviosta suhteessa Suomen elintarvikevientiin ja toteaa seuraavaa. Pääministeri Orpon hallituksen ohjelma korostaa elintarvikeviennin merkitystä osana kasvun kaavaa ja asettaa tavoitteeksi kaksinkertaistaa elintarvikeviennin arvon vuoteen 2031 mennessä. Talousarviossa on varattu rahaa vienninedistämistoimille, mutta edelleen merkittävä osa ratkaisusta perustuu määräaikaisiin hankkeisiin pysyväluonteisten rakenteiden sijaan, joten hallitusohjelman pitkän ajan tavoitteen toteutuminen on varsin epävarmaa. SUVI korostaa, että hallitusohjelman kasvutavoite edellyttää pitkäaikaista ja rakenteellista sitoutumista elintarvikeyrityksiltä ja valtiolta.

Elintarvikeyritykset ovat jo osoittaneet sitoutumisensa järjestäytymällä SUVI:n puitteissa operatiivisen vientitoiminnan tehostamiseksi, niin maakunnallisesti kuin kansainvälisesti.

Elintarviketeollisuus on todennut kasvun olevan realistista, kunhan valtio myös sitoutuu pitkäjänteisesti niin, että yritykset uskaltavat investoida kansainvälistymiseen. Hallitus on ansiokkaasti edistänyt Team Finland -uudistusta, joka toimintojen siirryttyä ulkoministeriöön mahdollistaa vienninedistämisen merkittävän parannuksen ja elintarvikevienti on uudistuksen kärjessä.

Kun Business Finland ei enää tuota kaupallistamista tukevia palveluja työ- ja elinkeinoministeriön on huomioitava aluehallintouudistuksessa, että elinvoimakeskusten kehityspalveluja tulee kehittää elintarvikeyrityksiä kuunnelleen erityisesti pienten ja keskusuurten yritysten kansainvälistymisen tueksi. Maa- ja metsätalousministeriö on vaikuttanut ansiokkaasti edellä mainittujen ministeriöiden uudistushankkeisiin ja pyrkinyt korvaamaan elintarvikeviennin puuttuvia rakenteita väliaikaisilla ratkaisuilla. On kuitenkin todettava, että hankemalliset ratkaisut ovat valitettavan lyhytaikaisia ja lyhytnäköisiä.

Epävarmuus vientipalveluiden jatkuvuudesta vaikuttaa kielteisesti kasvun edellyttämiin elintarvikeyritysten ja alkutuotannon investointipäätöksiin, eikä hallitusohjelman tavoitteeseen päästä riittävän nopeasti. Talousarvion ja hallitusohjelman toteuttamisen kannalta vaarana on, että rahoitusta ohjataan edelleen pitkäaikaisten ratkaisujen kehitystoimien sijaan hankerahoituksen muodossa vain väliaikaisiin ratkaisuihin, jolloin rahoituksen vaikuttavuus jää luvattoman vähäiseksi. Tilanneanalyysin perusteella hallinnon tulee pikaisesti:

- Määritellä ja luoda pysyvä ratkaisu ja sijoituspaikka go-to-market-toiminnoille (ent. Food from Finland).
- Varmistaa, että elinvoimakeskukset tukevat yritysten kasvua ja valmiutta kansainvälistymään. On huomioitava myös, että Business Finlandin lopettamat rahoitustyökalut kansainvälistymisen tueksi tulee järjestää elinvoimakeskusten kautta.
- Luoda tiiviissä yhteistyössä ruokaketjun kanssa käyttökelpoista materiaalia maakuvan hyödyntämiseksi elintarvikeyritysten kansainvälisessä kaupassa. Hallinnon tulee myös käyttää

samaa materiaalia eri kansainvälisissä tilaisuuksissa suomalaisen ruoan tunnettuuden lisäämiseksi ja brändin vahvistamiseksi.

- Edistää kaupallisen osaamisen lisäämistä elintarvikeviennin tueksi. Pitkäjänteinen kasvu edellyttää sellaista osaamista, jota Suomesta ei helposti löydy. Jatkuva kasvu edellyttää monipuolista osaamista, mm. myynnin, markkinoinnin, tilaus-/toimitusketjun hallinnan ja vientiasiakirjojen hallinnan tueksi. Tämä osaaminen ei synny vain yhden koulutusohjelman kautta, vaan edellyttää valtakunnallisia ja alueellisia koulutusratkaisuja.

Lisäksi on syytä luoda vahvempi yhteys, esimerkiksi neuvottelukunnan muodossa, maa- ja metsätalousministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön, ulkoministeriön, näiden hallinnonalojen sekä ruokaketjun toimijoiden välille niin, että elintarvikeviennin kasvua voidaan seurata sekä vahvistaa jatkuvalla dialogilla ja yhdessä sovitulla toimilla yli hallituskausien.

Helsinki, 8.10.2025

Jarmo Talasrinne
Toiminnanjohtaja
Suomen elintarvikevientiyhdistys SUVI ry
jarmo.talasrinne@su-vi.fi
+358 500 834 277